TAPAHTUMATEOLLISUUS ry.

11.3.2021

Viite: HE/27/2021 Talousvaliokunnalle

Tapahtumateollisuus ry:n kirjallinen asiantuntijalausunto koskien hallituksen esitystä 27/2021 laki yritysten määräaikaista kustannustukea koskevan lain muuttamisesta

Tapahtumateollisuus ry kiittää mahdollisuudesta antaa asiantuntijalausunto Talousvaliokunnalle asiassa HE 27/2021.

Tapahtumateollisuuden yritysten tilanne ja kustannustuen vaikuttavuus

Tapahtumateollisuuden viimeisin täyssulku alkoi 2.12.2020 keskellä normaalisti kiivasta joulusesonkia ja on käynnissä edelleen, ilman päättymispäivämäärää. Tapahtumateollisuuden liiketoiminta on ollut voimakkaiden rajoitusten ja täyssulkujen kohteena vuoden yhtämittaisesti. Alan yritysten liikevaihdot ovat tippuneet keskimäärin 80 %, lomautettuna on yli 10 000 työntekijää ja viime vuonna on jäänyt syntymättä lähes 140 000 tilapäistä työpaikkaa. Useissa alan yrityksissä ajetaan parhaillaan toimintaa alas pysyvästi ja työntekijöitä irtisanotaan. Toimialan kokonaismenetysten arvioidaan vuoden 2020 osalta nousevan jopa 1900 miljoonaan euroon.

Tapahtumateollisuus ry toteutti helmikuussa (vk 6-7) kyselyn jäsenyrityksilleen. Kyselyyn vastasi 123 yritystä.

- Yrityksistä 87 % ilmoitti, että liiketoimintaa on käynnissä vähäisesti tai ei lainkaan.
- Yrityksistä 8 % ilmoitti, että yrityksen toiminta on uhattuna välittömästi ja 72 % ilmoitti, että toimintaedellytykset ovat olemassa enää alle 6kk.
- Yrityksistä 68 % oli saanut yritysten kustannustukea. Kustannustuen osalta saatujen tukien (1. ja 2. kierros) mediaanisumma oli 35 500 €, mikä vastaa noin 3 % yritysten keskimääräisistä tappioista kuluneen vuoden aikana.

Tapahtumateollisuus on nykyaikainen työvoimavaltainen valtakunnallinen toimiala. Alan yrityksistä 80 % on pieniä suomalaisia yrityksiä. Alan toiminta perustuu laajojen yritysverkostojen yhteistyöhön sekä pitkälle erikoistuneeseen asiantuntija- ja välitystoimintaan. Tapahtumien voidaan ennakoida vapautuvan rajoituksista tulevan kesän aikana. **Alan elpyminen on kuitenkin kiinni siitä, kuinka laajoja vaurioita yritysten muodostamiin verkostomaisiin ekosysteemeihin on syntynyt ja ehtii syntyä vielä kuluvan kevään aikana.** Tapahtumateollisuuden elpyminen tulee vauhdittamaan myös muiden toimialojen sekä kuntatalouksien ja yleisen työllisyyden elpymistä.

Yritysten yleinen kustannustuki on tukimuoto, joka on kehitetty tukemaan koronakriisin heikentämää liiketoimintaa. Tapahtumaliiketoiminta on viranomaisrajoituksista johtuen pysäytetty määräämättömäksi ajaksi 2.12.2020 alkaen. Tapahtumateollisuuden yritysten liiketoiminta ei siis ole koronakriisin heikentämää vaan koronakriisin vuoksi kokonaan pysäytettyä. Tästä syystä kustannustuki onnistuu tukemaan vain niitä tapahtuma-alan yrityksiä, joissa liiketoimintaa on käynnissä. Se laaja osa tapahtuma-alasta, jonka liiketoiminta on kokonaan keskeytetty, ei pääse tuen piiriin, koska tyhjäkäyntitilassa yrityksille ei synny tuloja, eikä tukikelpoisia kuluja. Tapahtuma-alan rajoitukset alkoivat 13.3.2020 ja osa yrityksistä ei ole päässyt toimimaan 12 kuukauteen.

Jotta kustannustuesta muodostuisi aidosti vaikuttava väline myös koko tapahtumateollisuuden tilanteeseen, on tuen kehittämisessä huomioitava nykyistä paremmin tapahtumaliiketoiminnan erityispiirteet sekä koronan aiheuttaman, alan täysseisahduksen aiheuttaman tilanteen

vaikutukset. Koronan vuoksi asetetut rajoitustoimenpiteet eivät ole kohdelleet toimialoja tai yrityksiä tasapuolisesti. Koronan vaurioiden korjaamisen tulisi siksi painottua aidosti sinne, missä vauriot ovat suurimmat.

Nykyinen tukipolitiikka perustuu 8.5.2020 julkaistuun Suomen Talousstrategiaan ja siitä johdetut periaatepäätökset eivät tue alojen tasavertaista kohtelua. On myös huomioitavaa, että Vihriälän ryhmän laatima talousstrategia on laadittu keväällä 2020, jolloin tapahtumateollisuutta ei vielä tunnistettu toimialana Suomessa.

Keskeiset huomiot hallituksen esitykseen

Kriittiset näkökulmat

- Voidaan perustellusti kysyä kuinka hyvin tukimalliksi valittu universaali ja kaikille yrityksille kohdennettu yleinen kustannustuki on onnistunut, sillä jokaisella hakukierroksella tukea on jäänyt jakamatta merkittäviä summia. Keskimäärin tukea on myönnetty noin ⅓ jaossa olevasta kokonaisuudesta. Kokonaisanalyysi ja johtopäätökset tuen toimimattomuudesta puuttuvat. Periaatteelliset päätökset olla muuttamatta tukimallia nykyistä toimivampiin ratkaisuihin eivät osoita sellaista resilienssiä, jota tarvittaisiin tilanteessa, jossa koronakriisin vuoksi tehdyt hallituksen linjaukset aiheuttavat tietyille toimialoille jopa koko liiketoiminnan alasajon pitkittyneesti.
    - Tapahtumateollisuus kritisoi voimakkaasti tukimekanismien toimivuuden arviointiin ja muokkaamiseen liittyviä puutteita.
- Kustannustuen tukimalli ei tarjoa tapahtumatoimialoille yhdenvertaista tukea muihin toimialoihin nähden. Toimialan liiketoiminta on hallituksen linjauksilla pysäytetty kokonaan ja on tyhjäkäyntitilassa, jossa yrityksille ei synnyt myyntiä ja sen seurauksena osalle yrityksistä ei myöskään synny tuen kriteerit täyttäviä liiketoiminnan kuluja.

Kiittävät näkökulmat

- Pidämme erityisen hyvänä, että tuen hakuprosessia yksinkertaistetaan sen osalta, kuinka yritykset ilmoittavat toimialasta poikkeamisen mahdollistavan liikevaihdon laskun syitä.
- Palkan sivukulujen huomioiminen osana kustannustukea on tuessa yrityksille merkityksellinen asia. Esitämme, että sivukulujen laskennallinen osuus olisi 30 %, kuten esimerkiksi Business Finland -tuissa.
- Tapahtumateollisuus pitää hyvänä muutosta, jossa henkilöyritysten on mahdollista saada tukea palkkakuluihinsa perustuen YEL-vakuutusmääriin.
- Pienten yritysten tukikelpoisuuden parantaminen 2000 euron alarajan poistamisella on merkittävää ja tästä haluamme kiittää lain valmistelua. Myös tuen haun siirtäminen Valtiokonttorille on hyvä ratkaisu.
  >> huomioitavaa kuitenkin on, että erityisesti tapahtuma-alalla, jossa yksinyrittäjiä on paljon, yritykset ovat tyhjäkäyntitilassa. Rajoituksista johtuen liiketoimintaa ei synny eli tuloja ei ole. Kun tuloja ei ole, on pienten yritysten kulut karsittu pois - yksinyrittäjien merkittävin kulu on yrittäjän palkka, jota ei voida maksaa, jos yrityksellä ei ole liiketoimintaa. Useat yksinyrittäjät tulevat siis edelleen jäämään tuen ulkopuolelle ja yrittäjinä vaille toimeentuloa.

TAPAHTUMATEOLLISUUS ry.

11.3.2021

Tapahtumateollisuus ry kiittää työ- ja elinkeinoministeriötä tähän saakka tehdystä työstä yritysten kustannustuen kehittämiseksi sekä Valtiokonttoria tukihakemusten käsittelyyn liittyvästä työstä, neuvonnasta ja asiakaspalvelusta. Parhaillaan haussa olevan kustannustuen kakkoskierros on kohdistunut yhä useammalle tapahtumateollisuuden yritykselle.

Kun suuri osa yhteiskuntaa ja toimialoja on selvinnyt käynnissä olevasta koronakriisistä vähäisemmin vaurioin ja päässyt jo aloittamaan elpymisen, toivomme tuki-instrumenttien kehittyvän nopeasti koronasta pitkäkestoisimmin kärsivien toimialojen tarpeiden ja toimintalogiikkojen yhä parempaan huomiointiin.

Tapahtumateollisuus ry *on tapahtumaelinkeinon valtakunnallinen keskusjärjestö. Tapahtumateollisuus edustaa ammattimaisia tapahtumajärjestäjiä, tapahtumapaikkoja, tapahtumatekniikan ja -rakenteiden palveluita, tapahtumien lipunmyynti-, esiintyjä-, turvallisuus- ja cateringpalveluita, tapahtumamyyjiä sekä muita tapahtumille suunnattuja palveluja, suunnittelua ja konsultointia.*

www.tapahtumateollisuus.fi

Lisätietoja:

Kati Kuusisto p. 044 338 0005 / kati.kuusisto@tapahtumateollisuus.fi
Johtaja, hallinto ja edunvalvonta, Tapahtumateollisuus ry

Maria Sahlstedt p. 040 147 0693 / maria.sahlstedt@tapahtumateollisuus.fi
Johtaja, viestintä ja vaikuttaminen, Tapahtumateollisuus ry

Pekka Timonen p. 050 337 4386 / pekka.timonen@lahti.fi
Hallituksen puheenjohtaja, Tapahtumateollisuus ry

Kalle Marttinen p. 040 823 5273 / kalle.marttinen@tapahtumateollisuus.fi
Hallituksen varapuheenjohtaja, Tapahtumateollisuus ry